

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз ОК 23/2021
25.11.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Радослава Петровића, Светлане Томић Јокић, Драгана Аћимовића и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Кристијана Крстића и др., због кривичног дела превара из члана 208. Кривичног законика и др., у поступку пружања међународне правне помоћи у кривичним стварима по замолници Министарства правде Сједињених Америчких Држава, Одељења за кривичне послове СРМ-95-100-28397 од 14.07.2007. године, допуњеној дана 18.09.2020. године за изручење, поред осталих, окривљених Кристијана Крстића, Ксеније Феј Атилано Крстић (Xenia Faue Atilano Krstic), Марка Павловића, Уроша Селаковића, Андрије Селаковића и Блажа Радуловића, Сједињеним Америчким Државама, одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљених Кристијана Крстића, Ксеније Феј Атилано Крстић и Марка Павловића, адвоката Марка Јанковића, браниоца окривљеног Марка Павловића, адвоката Слободана Ружића, браниоца окривљеног Блажа Радуловића, адвоката Марка Тешића и браниоца окривљених Уроша Селаковића и Андрије Селаковића, адвоката Милоша Петровића, поднетим против правноснажних решења Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Кре По1 19/20 - Кв По1 162/21 од 13.04.2021. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж-По1-Кре 19/21 од 25.06.2021. године, у седници већа одржаној дана 25.11.2021.године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

I ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосновани, захтеви за заштиту законитости браниоца окривљених Кристијана Крстића, Ксеније Феј Атилано Крстић и Марка Павловића, адвоката Марка Јанковића, поднети против правноснажних решења Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Кре По1 19/20 - Кв По1 162/21 од 13.04.2021. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж-По1-Кре 19/21 од 25.06.2021. године.

II ОДБАЦУЈЕ СЕ, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Марка Павловића, адвоката Слободана Ружића поднет против правноснажних решења Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Кре По1 19/20, Кв По1 162/21 од 13.04.2021. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж-По1-Кре 19/21 од 25.06.2021. године.

III ОДБАЦУЈУ СЕ, као неблаговремени, захтеви за заштиту законитости браниоца окривљеног Блаже Радуловића, адвоката Марка Тешића и браниоца окривљених Уроша Селаковића и Андрије Селаковића, адвоката Милоша Петровића поднети против правноснажних решења Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Кре По1 19/20, Кв По1 162/21 од 13.04.2021. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж-По1-Кре 19/21 од 25.06.2021. године.

Образложење

Решењем Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Кре По1 19/20, Кв По1 162/21 од 13.04.2021. године утврђено је да су испуњене законске претпоставке за изручење Сједињеним Америчким Државама, поред осталих, окривљених Кристијана Крстића, Ксеније Феј Атилано Крстић (Xenia Faye Atilano Krstic), Марка Павловића, Уроша Селаковића, Андрије Селаковића и Блажа Радуловића, ради вођења поступка пред Окружним судом Сједињених Америчких Држава у Северном округу у Тексасу у кривичном предмету 3:20-CR-0120-B Сједињене Америчке Државе против Кристијана Крстића и других, по допунском тужбеном захтеву Федералне велике пороте Северног округа Тексас од 07. јула 2020. године, и то: против Кристијана Крстића, Ксеније Феј Атилано Крстић, Марка Павловића, Уроша Селаковића, Ненада Крстића, Андрије Селаковића, Милоша Митића, Николе Димитријевића, Блажа Радуловића и Ненада Младеновића због завере у извршењу преваре која укључује електронску комуникацију из прекршаја Главе 18. Кривичног законика Сједињених Америчких Држава из члана 1349. и 1343. тачка 1 и против Кристијана Крстића, Ксеније Феј Атилано Крстић, Марка Павловића, Уроша Селаковића, Ненада Крстића, Андрије Селаковића, Милоша Митића због завере у прању новца из прекршаја Главе 18 Кривичног законика Сједињених Америчких Држава из члана 1956(x) тачка 2.

Решењем Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж-По1-Кре 19/21 од 25.06.2021. године потврђено је решење Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Кре По1 19/20, Кв По1 162/21 од 13.04.2021. године.

Против наведених правноснажних решења захтеве за заштиту законитости су поднели:

- бранилац окривљених Кристијана Крстића, Ксеније Феј Атилано Крстић и Марка Павловића, адвокат Марко Јанковић због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) и 7) и став 2. тачка 1) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднете захтеве, преиначи побијане одлуке или само одлуку донету у поступку по редовном правном леку и одбије изручење ових окривљених Сједињеним Америчким Државама;

- бранилац окривљеног Марка Павловића, адвокат Слободан Ружић због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони

суд усвоји поднети захтев, укине побијана решења и предмет врати на поновни поступак;

- бранилац окривљеног Блажа Радуловића, адвокат Марко Тешић због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП са предлогом да Врховни касациони суд укине побијана решења и предмет врати на поновно одлучивање другостепеном суду, пред потпуно измењеним већем;

- бранилац окривљених Уроша Селаковића и Андрије Селаковића, адвокат Милош Петровић, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) и 7) и став 2. тачка 1) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднете захтеве, преиначи побијане одлуке или само одлуку донету у поступку по редовном правном леку и одбије изручење ових окривљених или да исте укине или само одлуку донету у поступку по редовном правном леку и предмет врати на поновно одлучивање пред потпуно измењеним већем.

Врховни касациони суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтеви за заштиту законитости браниоца окривљених Кристијана Крстића, Ксеније Феј Атилано Крстић и Марка Павловића, адвоката Марка Јанковића, су неосновани.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Марка Павловића, адвоката Слободана Ружића, је недозвољен односно нема прописан садржај.

Захтеви за заштиту законитости браниоца окривљеног Блажа Радуловића, адвоката Марка Тешића и браниоца окривљених Уроша Селаковића и Андрије Селаковића, адвоката Милоша Петровића, су неблагоприятни.

Поднетим захтевом браниоца окривљених Кристијана Крстића, Ксеније Феј Атилано Крстић и Марка Павловића, адвоката Марка Јанковића се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП јер је суд, на штету окривљених, повредио одредбу члана 19. Уговора између Републике Србије и Сједињених Америчких Држава о изручењу, у погледу постојања оптужбе овлашћеног тужиоца. У вези са тим, одбрана наводи да је током целог поступка, интересе државе молиље заступао заменик Тужиоца за организовани криминал, иако је одредбом члана 19. наведеног билатералног Уговора, прописана искључива надлежност Републичког јавног тужиоца у поступку изручења, истичући при томе посебно да иако је у смислу члана 19. и 20. Закона о јавном тужлаштву, прописана могућност да Републички јавни

тузилац овласти Тужиоца за организовани криминал да поступа у предмету из надлежности другог тужиоца, таква могућност није прописана у поступку који спада у искључиву надлежност Републичког јавног тужиоца.

Изнете наводе браниоца окривљених Кристијана Крстића, Ксеније Феј Атилано Крстић и Марка Павловића, Врховни касациони суд, оцењује неоснованим.

Одредбом члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП прописано је да битна повреда одредаба кривичног поступка постоји ако је суд повредио одредбе кривичног поступка у погледу постојања оптужбе овлашћеног тужиоца, односно одобрења надлежног органа.

По оцени Врховног касационог суда, околност да је у поступку пружања међународне правне помоћи у кривичним стварима по замолници Министарства правде Сједињених Америчких Држава, Одељења за кривичне послове СРМ-95-100-28397 од 14.07.2007. године, допуњеној дана 18.09.2020. године за изручење, поред осталих, и окривљених Кристијана Крстића, Ксеније Феј Атилано Крстић и Марка Павловића, Сједињеним Америчким Државама, поступао заменик Тужиоца за организовани криминал, не доводи у питање правилну примену члана 19. Уговора између Републике Србије и Сједињених Америчких Држава о изручењу.

Одредбом члана 19. став 1. Уговора између Републике Србије и Сједињених Америчких Држава о изручењу, прописано је да ће се замољена држава саветовати, помагати и иступати пред судом у име државе молиље и заступати њене интересе у сваком поступку који би могао проистећи из молбе за изручење. Заступање пред судом у Републици Србији ставља се у надлежност Републичког јавног тужилаштва Републике Србије.

Врховни касациони суд налази да је Републички јавни тужилац у конкретном случају задржао своју надлежност и у оквиру те надлежности овластио заменика Тужиоца за организовани криминал да поступа у предметном поступку. Ово стога што, надлежност Републичког јавног тужиоца, подразумева и његово дискреционо и изузетно право да самостално процени целисходност делегације надлежности односно да вођен објективним и транспарентним критеријумима овласти Тужиоца за организовани криминал да поступа у кривичном поступку, конкретно поступку за изручење, ради ефикаснијег вођења поступка, имајући у виду тежину кривичних дела, комплексност предмета и важне разлоге за компетентно и хитно деловање, задржавајући при томе право предузимања радњи у циљу остварења надређености са широким дијапазоном разлога. У том смислу, задржавање надлежности Републичког јавног тужиоца произилази и из његових манифестационих инструмената који се огледају у вршењу надзора и усмеравању рада тужилаштва на које је пренета надлежност, као и у издавању обавезних упутстава за поступање у писменој форми, која упутства Републички јавни тужилац издаје ради постизања законитости и отклањања других сметњи, које би се евентуално могле појавити у раду тог тужилаштва.

Самим тим, по налажењу Врховног касационог суда, у конкретном случају није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП, на коју се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљених Кристијана Крстића, Ксеније Феј Атилиано Крстић и Марка Павловића, неосновано указује.

Као разлог подношења захтева бранилац окривљених истиче и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, која представља законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости. Међутим, исту образлаже истицањем да су у доношењу побијаног другостепеног решења и на рочишту одржаном у смислу члана 29. став 3. Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима учествовали, судија Александар Вујичић, као председник већа и судија Нада Хаџи-Перић, као члан већа, које судије су раније учествовале у доношењу решења Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж.По1.КРЕ 21/21 од 25.06.2021. године, којим се одлучивало о жалби на решење о продужењу притвора према окривљенима, у ком решењу су, у оквиру испитивања разлога за продужење притвора, ценили и постојање основане сумње, као неопходан услов за одређивање и продужење притвора. Поред тога, према наводима одбране, ове судије су, приликом доношења одлуке о продужењу притвора, цениле и друге околности које представљају претпоставке за изручење и то: држављанство, двоструку инкриминисаност, као и постојање, у том тренутку неправноснажног, побијаног решења Вишег суда у Београду Кре По1 19/21 – Кв 162/21 од 13.04.2021. године, на који начин су према мишљењу браниоца, наведене судије прејудиицирале своју одлуку и изазвале сумњу у своју непристрасност.

Како се битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП односи на разлоге везане за обавезно изузеће судије, када се судија мора изузети од судијске дужности у одређеном предмету, односно на процесне ситуације прописане одредбом члана 37. став 1. тачка 1) до 4) ЗКП, по оцени Врховног касационог суда изнетим наводима браниоца, само се указује на постојање околности које, по мишљењу одбране, изазивају сумњу у непристрасност поступајућег председника већа и члана већа у другостепеном поступку и представљају повреду члана 37. став 2. ЗКП, која у смислу члана 485. став 4. ЗКП, не представља дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца, па се овај суд у оцену истих није упуштао.

При томе, за напоменути је да, оцена постојања законских услова за продужење притвора која укључује и оцену постојања основане сумње о извршењу кривичног дела од стране окривљеног, не може представљати формирање става судије о кривици тог истог окривљеног, па тако, сама чињеница да су именоване судије, које су поступале у доношењу другостепене одлуке учествовале у доношењу решења о продужењу притвора, у ком одлучивању се уопште нису бавили питањем кривице окривљеног, већ постојањем основане сумње да је извршио кривична дела која су му стављена на терет, не доводи у питање претпоставку непристрасности ових судија приликом доношења побијане правноснажне другостепене одлуке.

Бранилац окривљених Кристијана Крстића, Ксеније Феј Атилано Крстић и Марка Павловића, адвокат Марко Јанковић, надаље, као разлог за подношење захтева за заштиту законитости истиче и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, при чему се ова повреда закона, због које је подношење захтева окривљеном преко браниоца дозвољено, само формално означава. Наиме, наводима захтева бранилац не оспорава начин на који су додатни докази на којима се побијана решења заснивају, прибављени у Сједињеним Америчким Државама, већ оспорава начин на који су ти докази суду достављени односно начин на који су исти достављени у Републику Србију, позивајући се на одредбу члана 16. став 1. ЗКП у вези члана 8. став 1. Уговора између Републике Србије и Сједињених Америчких Држава о изручењу, што не представља законске разлоге за подношење захтева у смислу члана 485. став 4. ЗКП, због чега се Врховни касациони суд у оцену и разматрање истих, није упуштао.

Врховни касациони суд се није упуштао ни у оцену навода захтева браниоца окривљених Кристијана Крстића, Ксеније Феј Атилано Крстић и Марка Павловића, адвоката Марка Јанковића, којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, јер је иста, уз истицање повреда одредби члана 17. Кривичног законика, члана 28. ЗКП и чланова 7. став 1. тачка 5. и 16. став 1. тачка 2. Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима, образложена чињенично - у смислу члана 440. ЗКП, полемишући са околностима које су утврђене у побијаним одлукама, а које се односе на услове за изручење, пре свега везано за место извршења кривичних дела и наступање последице, што све не представља законом дозвољене разлоге у смислу члана 485. став 4. ЗКП за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца.

Када је у питању захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Марка Павловића, адвоката Слободана Ружића, овај бранилац као разлог подношења захтева наводи одредбу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП која је општег карактера и прописује оквирно разлоге за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца, док у образложењу захтева, наводећи да је окривљеном Марку Павловићу повређено право на одбрану, истиче повреду члана 68. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац сходно правима које има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости, против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреда члана 68. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Марка Павловића, адвоката Слободана Ружића, у овом делу, оценио као недозвољен.

Исти бранилац, као разлог подношења захтева истиче и повреду члана 33. став 1. и 2. Устава Републике Србије.

Одредбом члана 484. ЗКП, прописано је да се у случају подношења захтева из члана 485. став 1. тачка 2) и 3) тог законика, мора доставити одлука Уставног суда или Европског суда за људска права.

Како се у односу на повреду људског права окривљеног Марка Павловића (члан 485. став 1. тачка 3) ЗКП), у захтеву не истиче да је та повреда утврђена одлуком Уставног суда или Европског суда за људска права, нити је таква одлука приложена уз захтев, то захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Марка Павловића, адвоката Слободана Ружића, у односу на наведену повреду нема прописан садржај у смислу члана 484. ЗКП.

Захтеви за заштиту законитости браниоца окривљеног Блажа Радуловића, адвоката Марка Тешића и браниоца окривљених Уроша Селаковића и Андрије Селаковића, адвоката Милоша Петровића су одбачени као неблагоприятни.

Одредбом члана 487. став 1. тачка 1) ЗКП прописано је да ће Врховни касациони суд у седници већа решењем одбацили захтев за заштиту законитости, ако није поднет у року из члана 485. став 3. и 4. ЗКП.

Одредбом члана 485. став 4. ЗКП прописано је, поред повреда закона које представљају законске разлоге због којих окривљени може поднети захтев за заштиту законитости, да се исти може поднети у року од 30 дана од дана када је окривљеном достављена правноснажна одлука, под условом да је против те одлуке користио редовни правни лек.

Из списка предмета – доставнице, произилази да је окривљени Блажо Радуловић, решење Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж-По1-Кре 19/21 од 25.06.2021. године примио дана 05.07.2021. године, преко Управе Окружног затвора, па је последњи дан рока од 30 дана за подношење захтева за заштиту законитости, у конкретном случају истицао 04.08.2021. године, док су окривљени Андрија Селаковић и Урош Селаковић, према повратницама које се налазе у списима, наведено другостепено решење примили дана 08.07.2021. године, па је последњи дан рока за подношење захтева за заштиту законитости, у случају ових окривљених, истицао 09.08.2021. године

Како из пријемних печата Врховног касационог суда произилази да је бранилац окривљеног Блажа Радуловића, адвокат Марко Тешић, захтев за заштиту законитости поднео путем поште дана 06.08.2021. године, док је бранилац окривљених Андрије Селаковића и Уроша Селаковића, адвокат Милош Петровић, захтеве за оба окривљена поднео путем поште дана 11.08.2021. године, дакле након протекла рока од 30 дана за подношење овог ванредног правног лека, прописаног чланом 485. став 4. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтеве за заштиту законитости браниоца окривљеног Блажа Радуловића, адвоката Марка Тешића и браниоца окривљених Уроша Селаковића и Андрије Селаковића, адвоката Милоша Петровића, одбацио као неблагоприятне.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП

захтеве за заштиту законитости браниоца окривљених Кристијана Крстића, Ксеније Феј Атилано Крстић и Марка Павловића, адвоката Марка Јанковића, одбио као неоснован и одлучио као у ставу I изреке ове пресуде, а захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Марка Павловића, адвоката Слободана Ружића је одбацио и на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 2) и 3) у вези чланова 484. и 485. став 4. ЗКП, одлучио као у ставу II изреке пресуде, док је одлуку у ставу III изреке пресуде, донео на основу члана 487. став 1. тачка 1) у вези члана 485. став 4. ЗКП, налазећи да су захтеви за заштиту законитости браниоца окривљеног Блажа Радуловића, адвоката Марка Тешића и браниоца окривљених Уроша Селаковића и Андрије Селаковића, адвоката Милоша Петровића, неблагоприятни.

Записничар-саветник
Андреа Јаковљевић,с.р.

Председник већа-судија
Биљана Синановић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић